

14.29x33.43	1	עמוד 10	גלובס - כותרת	27/10/2022	83615982-2
בנימין זאב הרצל - בהקשר לצינון - 80790					

ועידת ישראל לעסקים

הוועידה בשיתוף בנק הפועלים, בחסות הפניקס, אמדוקס, BDO, HOT, גילי, שופרסל, אל על, תנובה, פרופימקס, ההסתדרות הרפואית, מיי דסק, קונטיגו, סיסקו ובהשתתפות מקורות, רשות החדשנות, מובילאי, Start Up, Nation Central, נמל אשדוד וחברת חשמל

ד"ר יואב הלר: "איבדנו את היכולת שלנו לדמיין מציאות אלטרנטיבית"

"נתחיל משני משפטים שנשמעים סותרים", כך פתח את דבריו ד"ר יואב הלר, יו"ר תנועת "הרבעון הרביעי", בוועידת ישראל לעסקים של גלובס. "מדינת ישראל נמצאת במצב הטוב ביותר בתולדותיה. העוצמה הצבאית והמדינית וההון האנושי המטורף שיש לנו הם מקום לגאווה ולאופטימיות.

"בו זמנית ישראל נמצאת במצב המסוכן ביותר בתולדותיה מאז מלחמת השחרור. למה? כי ההתפוררות של החברה הישראלית לתתי-שבטים לוקחת מאיתנו את האקס פקטור שלנו - היכולת לעבוד על מטרה משותפת.

הלר מספר ש"בן גוריון נשאל אם הוא מרוצה מהקמת המדינה. הוא אמר 'דברו איתי בשנת השבעים'. למה? כי הוא היסטוריון. גם מלחמת האזרחים האמריקאית קרתה ברבעון הרביעי לקיומה של המדינה.

"בדור הרביעי מתרחשים שני תהליכים, שיכולים להיות מדהימים או מפרקים. תהליך אחד הוא שקבוצות שלא היו חלק מדור המהפכה רוצות שותפות בהון הפוליטי, החברתי הכלכלי והתרבותי.

"התהליך השני הוא שמתרחקים מדור המהפכה ושוכחים את הרעיונות. פה אנחנו צריכים להמציא את עצמנו ביחד."

הלר מדבר בשבח ההישגים של מדינת ישראל: "אנחנו בנינו את המוביל הארצי, את הכור הגרעיני, ופתרנו את בעיית המים במזרח התיכון.

"אבל יש לנו בעיה אחרת: משבר קריסת האמון. היכולת של אזרחים לייחס כוונות טובות זה לזה ולמוסדות המדינה נמצאת בקריסה. זו בעיה ענקית - בלי אמון אין כלכלה ואין דמוקרטיה. אמון לדמוקרטיה זה כמו חמצן לאדם. רק כשמתחיל להיגמר האמון שמים לב אליו. מדובר בתהליכים היסטוריים ארוכי-טווח. כן נתניהו לא נתניהו לא הולך לפתור את משבר האמון."

הלר מונה שלוש סיבות להתרסקות האמון: דמוגרפית, טכנולוגית וכלכלית. הוא מראה איך משנת 1960 ועד 2017 שיעור הלומדים במערכת החינוך הממלכתית ירד מ-61% ל-39%.

"היכולת שלנו להגיד לעצמנו 'זה הסיפור הישראלי' הידלדלה מאוד. הטכנולוגיה עושה שני דברים מדהימים: מאריכה את החיים ומעלה את האיכות שלהם. אבל הטכנולוגיה היום שמה אותנו בתיבות תהודה, וזה מקריס את המוסדות.

בעיניו, יש לישראל שתי בעיות מהותיות: "הראשונה, הלכנו חזק לגישת ההכנעה. אם המדינה לא בדיוק כמוני, שתשרף.

"הבעיה השנייה, היא שאיברנו את היכולת לדמיין מציאות אלטרנטיבית. הרצל לא היה חוזה המדינה, אלא הוזה המדינה. החזון שלו היה דמיוני. ב-1961 הנשיא האמריקאי קנדי אמר לאומה האמריקאית 'עוד עשר שנים נגיע לירח'. הוא מצית את הדמיון של האומה האמריקאית ואומר 'לא נגיע לירח למרות שזה קשה, אלא בגלל שזה קשה'. ובעיני הלר, "החברה הישראלית משוועת לירח".